

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
Fakulta sociálních věd
Institut mezinárodních studií

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
(Posudek oponenta)

Práci předložil student: Milan Balahura

Název práce: Reformy ukrajinského energetického průmyslu

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci v rámci instituce): Václav Lídľ

1. OBSAH A CÍL PRÁCE (stručná informace o práci, formulace cíle):

Práce se zabývá procesem reforem ukrajinského energetického průmyslu se zaměřením na plynárenský sektor, a především významnější reformy v sektoru po tzv. Euromajdanu. Deklarovaným cílem práce je vysvětlit, proč se opakovaně daří prosazovat mnoho nových kvalitních změn, ale po nějakém čase se systém zadrhne a klade velký odpor. Autor staví na teorii institucionální ekonomie.

2. VĚCNÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, argumentace, logická struktura, teoretické a metodologické ukotvení, práce s prameny a literaturou, vhodnost příloh apod.):

Autor si vybral bezpochyby velmi zajímavé a aktuální téma. Téma reforem ukrajinského energetického průmyslu je samo o sobě dosti široké, čehož si je autor vědom, v úvodu tento problém zmiňuje a zaměřuje se na plynárenský sektor. Zůstává otázkou, proč autor nedospěl i ke zúžení samotného názvu práce tak, aby lépe odkazoval na obsah práce a odpovídal tak prostoru, který rozsah diplomové práce poskytuje.

V úvodu textu postrádám několik bodů, které by měly být nedílnou součástí každé diplomové práce, a to:

- jasné metodologické ukotvení;
- zhodnocení stavu studia problematiky v mezinárodním, a především také v českém prostředí (autor vůbec neodkazuje na české autory, nehodnotí, zda se tématu někdo v české vědě věnuje, i když v českém prostředí je takových autorů hned několik);
- jasné stanovení výzkumné otázky / teze / hypotézy.

Cílem práce je zřejmě (není zcela jasně vyřčeno) aplikace jednoho z konceptů teorie institucionální ekonomie D. Northa na konkrétní případ ukrajinského energetického sektoru. Využití teorie institucionální ekonomie je zajisté pro účely této práce vhodné, ovšem poměrně široké. Na úrovni diplomové práce by v teoretické části měl autor jít hlouběji. Chybí mi také autorovo kritické zamyšlení se nad konceptem, eventuálně kritická reflexe použitého konceptu vědeckou komunitou.

V úvodu (s. 5) autor zmiňuje, že ruskojazyčné zdroje jsou neobjektivní a tudíž nevyužívané. To je zjednodušující tvrzení a bylo by naopak přínosné najít k tématu nezávislé zdroje v ruštině (ruské, ukrajinské).

V práci jsou místy uvedeny nejasné formulace, například na s. 8 „místo toho byl tento segment (dle kontextu: energetický sektor) využíván spíše pro sociální potřeby obyvatel a dotaci některých energeticky náročných podniků“ nebo tvrzení „očekávání společnosti zapříčinila odstranění možných výnosů v odvětví energetiky“, z nichž je patrné, že autor ne zcela jasně a jednoznačně dovádí své myšlenky ke čtenáři. V závěru zase autor uvádí, že „lidé dlouho nebrali ohled na nepřehlednou privatizaci“. Mnoho z těchto idejí je přitom potenciálně velmi zajímavých, ovšem nedořečených.

Místy autor používá pojmy, které předem nedefinuje (s. 8. – „energetická renta“, s. 11 „institucionální past“) eventuálně zaměňuje pojmy (s. 12 – antimonopolní principy v tržní ekonomice, ne v demokratickém světě).

Již v úvodu autor deklaruje, že půjde o deskripci reforem energetického průmyslu. Nezbytným pokračováním takové deskripce v diplomové práci je důkladná analýza a prezentace myšlenek samotného autora, která místy v práci chybí nebo nezachází dostatečně hluboko. Například proces implementace reformních zákonů (s. 23-30) je pouhým přehledem legislativy bez jakýchkoliv komentářů, analýzy a postřehů autora, což je škoda. Právě analytický vhled do tématu by měl být přínosem této práce.

Pozitivně lze hodnotit užití grafů a tabulek v textu. Jejich zpracování je ovšem někdy nejasné. Například co je myšleno „teploenergií“ v grafu č. 1 nazvaném „Struktura primárních zdrojů energie“? Z popisu dat grafu č. 2 (s. 45) zase není jasné, jak autor chápe pojem „primární zdroje energie“, když ho staví do opozice „dovážené energii“?

Bezpochyby cenné je hojné využití primárních zdrojů a přínosná autorova práce s ukrajinskými prameny, které nejsou k dispozici v angličtině, resp. ruštině.

3. FORMÁLNÍ A JAZYKOVÉ ZPRACOVÁNÍ (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, formální náležitosti práce apod.):

Práce splňuje formální náležitosti stanovené pro zpracování diplomových prací, autor používá bohatou slovní zásobu.

Celkovému dojmu z práce by prospěla stylistická a jazyková korektura (místy používané rusismy či ukrajinismy – namátkově např. „zachovává za sebou právo“, „dostup k informacím“, slovosled, shody podmětů s přísudkem, skloňování osobních jmen, používání znaku „%“ v češtině na rozdíl např. od angličtiny).

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek, naplnění cíle apod.):

Student si vybral zajímavé a aktuální téma, které zpracoval na úrovni odpovídající diplomové práci s dílčími nedostatky, které neumožňují práci hodnotit lepší známkou.

Práci by jistě prospěla hlubší analytická a interpretační práce autora. Místy se totiž autor omezuje na v úvodu deklarovanou deskripci, která je jen základním předpokladem pro kvalitní analýzu. Díky absenci jasně stanovených výzkumných otázek, tezí či hypotéz není možné hodnotit jejich naplnění.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (jedna až tři):

Doporučuje se reagovat na připomínku k absenci jasně stanovených výzkumných otázek / tezí / hypotézy.

Jak je problematika práce reflektována českou vědeckou komunitou?

Autor na s. 8 tvrdí, že „očekávání společnosti zapříčinila odstranění možných výnosů v odvětví energetiky“. Je-li to pravda, jaký zájem mají oligarchové (obecně podnikatelé) na vlastnění aktiv v energetickém sektoru?

6. DOPORUČENÍ / NEDOPORUČENÍ K OBHAJOBĚ A NAVRHOVANÁ ZNÁMKA
(výborně, velmi dobře, dobře, nevyhověl):

Diplomová práce se doporučuje k obhajobě s hodnocením „dobře“.

Datum: 11. září 2018

Podpis:

Pozn.: Hodnocení píše k jednotlivým bodům, pokud nepíšete v textovém editoru, použijte při nedostatku místa zadní stranu nebo příložený list. V hodnocení práce se pokuste oddělit ty její nedostatky, které jsou, podle vašeho mínění, obhajobou neodstranitelné (např. chybí kritické zhodnocení pramenů a literatury), od těch věcí, které student může dobrou obhajobou napravit; poměr těchto dvou položek berte prosím v úvahu při stanovení konečné známky.